

N:o 400.

Utlåtande i anledning af Herr Berghmans Memorial om upgift öfver hvad Staten påkostat Götha Canal.

Uti Memorial, det Höglofl. Ridderskapet och Adeln till Stats-Utskottet remitterat, har Herr Ambrosius M. Berghman föreslagit, att, då hela Nationen är i okunnighet om de bidrag den redan gjort till Götha Canals byggnad, och en noga kännedom deraf är högst nödig för Rikens Ständer, när de snart komma att yttra sig om det ytterligare understöd Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition omförmäler, Stats-Utskottet måtte i sitt uti detta ämne afgifvande Betänkande meddela detaillerad calcul öfver hvad Staten hittills påkostat samma Byggnad, och som förmodades bestå: 1:o i det årliga bidrag af 300,000 R:dr, som Banken gifvit ifrån 1815 års Riksdag till och med innevarande år; 2:o uti Ständernes år 1818 gjorde eftergift af Bankens fordran hos Götha Canal-Discont, hvilken upgafs till 1,100,000 R:dr; 3:o hvad Banken kan ytterligare förlora vid berörde Disconts slutliga utredning; och 4:o i alla de Hemmansräntor af Spanmål och andra Persedlar, Kronotionde, Boställen, roteradt Manskap, Kronoparker och Jordägor m. m., hvilka genom Canal-anläggningen frångått Staten; förmenande Herr Berghman att Kongl. Kammar-

Collegium utan tidsutdrägt skulle kunna upgifva beloppet af dessa räntor, m. m.

Stats-Utskottet får i anledning häraf anmäla, att, som frågan om ytterligare Byggnadsanslag till Götha Canal blifvit remitterad till gemensam handläggning af Stats- och Banco-Utskotten, men ifrågavarande Memorial endast till Stats-Utskottet, har besvarandet deraf ansetts icke lämpligen kunna ske uti det Betänkande, som afgifves öfver Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om byggnadsanslag för Götha Canal, utan häldre böra serskildt af Stats-Utskottet behandlas. Utskottet tror sig dervid, hvad beträffar de 2:ne första Punkterne, som innefatta fordrad upgift af årliga byggnadsbidraget och Bankens eftergifne fordran hos Götha Canal-Discont, endast böra erindra, att fullständig kännedom derom erhålles af de Berättelser dels Rikens Ständers Revisorer, dels Götha Canalbyggnads Direction afgifvit och från trycket utgått; hvarför utan upgiften igenfinnes i sjelfva motionen. Likaså meddela Rikens Ständers Revisorer Berättelser om Filial-Disconternes utredning den säkraste och enda underrättelse, Stats-Utskottet nu är i tillfälle att meddela hvad Banken kan förlora vid Götha Canal-Disconts slutliga utredning; och hvad beträffar den äskade upgiften öfver alla de Hemmans räntor, Kronotonde, Boställen, roteradt Manskap, Kronoparker och Jordägor m. m. som igenom Canalanläggningen Staten frångått; så skulle utredningen deraf fordra ett ganska mödosamt arbete och medföra den tidsutdrägt att Utskottet härom icke kunnat vidtaga någon åtgärd för närvarande; hvarföre

Utskottet inskränker sig till meddelande af hvad Stats-Verkets Räkenskaper för de förflutna åren uplysa, enligt hvilka följande ersättningar för förluster genom Götha Canals ledning utgått, nemligen:

Contante utbetalningar åren 1813 till och med 1823 å Riks-Statens Nionde Hufvud-Titel anordnade . . . . . 53,157: 34. —

Spanmål in natura ifrån Krono-Magazinerne i Östergöthland 371 t:r 24 $\frac{7}{12}$ k:pr Råg och 420 t:r 31 $\frac{11}{12}$ k:pr Korn, tillsammans 792 t:r 24 $\frac{1}{2}$ k:pr, som af Riks-Statens Nionde Hufvud-Titels anslag blifvit Allmänna Magazins-Directionen i Liquid godtgjorde med 8,249: 9. 2.

Afrads- och Kronotonde Spanmål är, enligt 1821 års Räkenskaper, i Westergöthland till Wederbörandes ersättningar indeldt med 389 t:r 30 $\frac{2}{5}$ k:pr hälften Råg och hälften Korn, som för åren 1813 till och med 1822 utgör 3899 t:r 16 k:pr och, efter medium af desse 10 årens Markegångar i Skaraborgs Län å 7 R:dr 25 sk. 7 rst t:n, har ett värde af . . . 29,374: 42. 3.

Hemmans Räntor äro, enligt 1821 års Räkenskaper, för Jordförluster genom Canalens ledning

Transport R:dr 90,781: 37. 5.

Transport R:dr 90,781: 37. 5.
 afkortade i Westergöthland
 till ett värde efter Markegång
 af . . . . . 95: 3. 4.
 i Östergöthland . 795: 30. 8.

Summa 890: 34. —
 som, då år 1821 års Markegång
 varit låg, kunna för ofvannämnde
 de 10 åren anses utgöra minst 8,907: 4. —

Summa R:dr 99,688: 41. 5.
 och hvaruti igenfinnes det ungefärliga ersättnings-
 belopp, som Stats-Verket i och för upkomne för-
 luster genom Götha Canaledning måst vid-
 kännas i grund af de för CanalByggnadsBola-
 get utfärdade Privilegier. Till Riksbens Höglof.
 Ständer anmäles detta vördsammeligen.

Stockholm den 8 Augusti 1823.